

Francouzští dlouhosrstí ohaři

Plemena dlouhosrstých ohařů, která byla vyšlechtěna ve Francii, mají svoje kořeny převážně v západních oblastech dnešní Francie a nepocházejí tedy, s jedinou výjimkou, z jihu a jihozápadu jako francouzští krátkosrstí ohaři.

Tou jedinou zmíněnou výjimkou je **francouzský dlouhosrstý ohař** (*Epagneul français*), o němž se říká, že pochází z jihozápadu a jeho přímými předky byli *espagnoles*, ptačí psi Gastona Phoeba. Opět se nám tak zde objevuje tento veliký a výjimečný kynolog francouzského středověku, který svým zápalom pro chov psů a nezpochybnitelnými znalostmi jeho problematiky položil základy čistokrevného chovu různých plemen psů z této oblasti, a to nejenom loveckých, jak svědčí poznatky z historie beaucerona, tedy plemene původně pasteveckého. I tady se s Gastonem Phoebem setkáváme.

Původní typ francouzského dlouhosrstého ohaře, který se postupně rozšířil na větší část území dnešní Francie, pak dal základ vzniku dalších plemen, převážně v západních oblastech při pobřeží Atlantiku. Dnešní francouzský dlouhosrstý ohař je pes svalnatý a kostnatý, silné tělesné konstrukce s přiměřeně mohutnou hlavou, která však není zbytečně těžká. Má dost výrazný stop a rovný nosní hřbet, takže jej podle typu hlavy snadno rozeznáme od německého dlouhosrstého ohaře. Je vždy hnědobílý, na bílém základě má hnědě plotny a na hlavě masku. U té se upřednostňuje, aby nebyla dělená bílou lysinou. Nepřipouští se pálení či zbarvení anglického setra (liver belton). Jeho kohoutková výška se pohybuje v rozmezí 56-61 cm pro psy a 55-59 cm pro feny. Při lovu pracuje spíše klusem, který v prostupném terénu občas střídá cvalem. Je velmi vášnivý aportér, kterého většinou není třeba tuto disciplínu cvičit. Jelikož dobře pracuje i na stopě srstnaté zvěře, má předpoklady uplatnit se jako všestranný pes. Ve Francii po období určité stagnace jeho chovu nyní nastává vzestup zájmu o toto starobylé plemeno a počet zápisů do LOF postupně stoupá. I u nás v české republice máme jednu fenu této rasy, a to velmi krásnou, o čemž svědčí skutečnost, že v Českých Budějovicích na MV kdysi byla nejlepší z celé skupiny VII. Bohužel se nikdy v chovu neuplatnila.

Pikardský dlouhosrstý ohař (*Epagneul picard*) pochází z Pikardie, jak již jeho jméno napovídá. V tomto regionu se konstituovala hned tři plemena dlouhosrstých ohařů, jejichž hlavní devizou je vynikající práce v přímořských bažinatých terénech při lovu vodního ptactva. Musíme si uvědomit, že tyto oblasti jsou velmi rozsáhlé, mnohdy dosti špatně prostupné a psi, kteří zde pracují, musí být opravdovými specialisty na tento typ lovu. O pikardském dlouhosrstém ohaři se uvádí, že jeho povaha je nejjemnější ze všech francouzských ohařů, a proto se velmi dobře ovládá. Nesnese ovšem žádnou hrubost a velice snadno se zradí. Proto se o něm říká, že se s ním musí pracovat „v rukavičkách“. I přesto má svoje obdivovatele, a to i za hranicemi Francie, jak svědčí jeho stoupající obliba například v Německu.

V samotné Francii není příliš rozšířen a nezískal zpět oblibu, kterou měl před II. světovou válkou. Tehdy byl v Pikardii hojný a žádaný. Ovšem fronty, které se přes Pikardii několikrát převalily, zdecimovaly veškeré chovy a některá plemena se již nikdy nevzpamatovala. Pikardský ohař patří k těm šťastnějším, která se zachovala až do dnešních dnů.

Zbarvení *pikarda* je třibarevné, je to hnědý bělouš s pálením, výška je deklarována mezi 55-60 cm.

Modrý pikardský dlouhosrstý ohař (*Epagneul bleu de Picardie*) je blízkým příbuzným pikardského ohaře, při jeho šlechtění se ovšem uplatnila některá plemena setrů zpoza Kanálu. Hovoří se jak o gordonsetrovi, tak o setru anglickém. První písemné zmínky o tomto plemeni pocházejí z první poloviny XIX. století. Právě tehdy došlo k přikřížení anglických psů se záměrem zlepšit kvalitu nosu a rychlost místních ohařů. Ve 30. letech XX.

století došlo k ustálení typu dnešního modrého pikardského, selekcí se dospělo ke psům ve zbarvení modrého bělouše s krásně lesklými černými plotnami a se srstí hladkou, jen mírně zvlněnou. Ale i modrý pikardský byl bezprostředně ohrožen zánikem, stejně jako jeho tříbarevný bratranec. V současnosti se začínají jedinci tohoto plemene objevovat na soutěžích Field-Trials a dosahují při nich výborných výsledků. Od dalších pikardských plemen se *modrý liší* nejen zbarvením, ale i povahou, která je výrazně tvrdší a jeho hledání je rychlejší a prostornější. Kohoutková výška se má pohybovat okolo 57-60 cm pro psy, pro feny poněkud méně.

Dlouhosrstý ohař z Pont-Audemer (*Epagneul Pont-Audemer*) je zvláštním plemenem, v němž se spojují vlastnosti slidičů a ohařů. Proč se jmenuje právě Pont-Audemer není známo, je jisté, že se vyskytoval na mnohem větším území než jen v tomto jediném městě v departementu de l' Eure. I on pochází ze starofrancouzského dlouhosrstého ohaře, patrně je již odvozen z formy pikardské. Na jeho konstituování se podíleli angličtí vodní španělé, které svým vzhledem dost připomíná. Jeho současný typ je výsledkem práce „Havraiské společnosti pro zvelebení psích plemen“, jejíž členové zajistili jeho upevnění a vzestup ke konci XIX. století. Je to středně velký pes s kohoutkovou výškou, pohybující se mezi 52-58 cm, zbarvení hnědého bělouše. Má zvlněnou srst, která tvoří na temeni hlavy čupřinu, plynule přecházející do stejně bohatě osrstěných uší, což tvoří jakousi paruku. Pont-audemerský ohař nebyl nikdy příliš rozšířen, bezpochyby pro svoji specifikaci vodního psa. Je škoda, že jsou málo známé jeho zajímavé lovecké vlastnosti, které podědil střídavě od svých předků ohařů i slidičů. Jeho styl slídění a vášeň pro ně hodně připomíná kokra, vystavuje však přitom velmi spolehlivě. Bohužel jeho velmi malé rozšíření ve Francii mu nedává velké naděje na proniknutí za její hranice.

Posledním, respektive **prvním** z dlouhosrstých francouzských ohařů je **bretaňský ohař** (*Epagneul breton*), nejznámější a ve světovém měřítku vůbec nejrozšířenější francouzské plemeno. Jeho význam mezi plemeny ohařů je mnohem výraznější, než u všech těchto výše jmenovaných plemen. Protože o něm je na našich stránkách pojednáváno samostatně, nebudu se mu v tomto článku, který má za cíl prostou orientaci v oblasti francouzských plemen ohařů, více věnovat.

Helena Dvořáková